

szerepet kap, s ábrázolásmódjukban hasonlóságok figyelhetők meg. A regényekben megjelenő erőszak egyszerre testi és történeti: történelmi traumák következtében (Sofi Oksanennél Észtország Szovjetunióba olvadása, Polcz Alainénél a II. világháború, szovjet bevonulás) testi síkon is megjelenik a nők ellen elkövetett (szovjet) erőszak.

Előadásomban reflektálni szeretnék a testi traumák hatására módosult tudatállapotok reprezentációira a regények kapcsán, valamint arra a megállapításra, hogy tudat a test meggyalázása hatására *máshogy* kezd el működni: „kikapcsol”, megszűnik; transzformálja a tér-idő síkokat, s önmaga (testi-tudati) valóságát is megkérdőjelezi. Előadásom másik irányvonala a trauma elmondhatóságának/ elmondhatatlanságának kérdésére irányul.

Budai Csilla Mariann (Eötvös Loránd Tudományegyetem)

A hatalom teste. Motívumvizsgálat kortárs regényekben

A rendszerváltás óta eltelt idő lehetőséget teremtett az alkotók számára, hogy az íráson keresztül megfogalmazzák, megmutassák mások számára is, hogyan épül fel, milyen hangulatú és miképp működik egy diktatúra. Az általam vizsgált szerzőkben közös pont, hogy mind megtapasztalták valamilyen módon ezt a hatalmi struktúrát, és tapasztalataikat a széles közönség érdeklődését is elnyerő formában képesek voltak rögzíteni.

Természetesen az időbeli keretek nem teszik lehetővé, hogy a diktatórikus hatalom minden formáját, megjelenési módját és regényekben megjelenő jellemzőjét elemzés tárgyává tegyem, ezért jelen előadásom célja csupán annak megmutatása, miképp és hányféleképp kaphatnak testet a hatalmat képviselő, reprezentáló alakok.

A hatalom birtokosainak megjelenése, testeik összetevői és tulajdonságaik magában hordozzák az általuk képviselt végletekig hierarchikus társadalmi-politikai rendszer alapvetéseit, céljait, stratégiáit. Jelen előadásomban tehát a testek, azon belül is a hatalmi pozícióban megjelenő testek kerülnek fókuszba többek között Tompa Andrea, Bodor Ádám és Dragomán György regényeiben.

Dobos Barna (Eötvös Loránd Tudományegyetem)

Az anekdotikus beszédmód értelmezési lehetőségei (Ovidius: *Fasti* 6, 395–416)

Előadásomban Ovidius *Fasti* című művének hatodik énekéből azt az epizódot teszem meg elemzésem tárgyává, amikor a költő a *Via Nován* sétálva meglát egy római matrónát, aki mezítláb sétál a forgalmas úton, majd egy közelben lakó anyóka a hely, mégpedig a *forum Romanum* egykori állapotát, az épített környezet múltját beszéli el. A hat énekből álló didaktikus költeményben, mely a római ünnepeket, szokásokat, valamint az azokat jelölő csillagképeket teszi meg központi témájává, a narrátori hangok síkszínűsége a befogadót a textus labirintusába csalva elbizonytalanító gesztusokkal a narrátor tudását újra és újra

megkérdőjelezzük. A költő korábbi (eroto)didaktikus költeményeiben megkérdőjelezhetetlen tudás birtokosaként jelent meg a hallgatóság előtt – azt saját tapasztalataira alapozva –, viszont a *Fastibus* az elmondottak hitelességét igazolandó az adott ünnepekhez kötődő istenségeket kérdezzeti, olykor pedig ismerőseitől, a római városi vagy vidéki életet reprezentáló karakterektől tesz szert ismeretekre. Van, hogy egy ünnep eredetéhez több isten is megoldásokat kínálna, de a költő nem mer választani közöttük. Ebbe a sorba illeszkedik a tárgyalandó epizód, amelyben legalább négy, vagy annál is több idősíkot lehet elkülöníteni, mellyel a narráció összetettségét is szemléltethetjük. A személyes, a közösségi és a poétikai emlékezet mellett a költemény elbeszélésének jelen ideje is egymásra rétegződik. Az elbeszélte epizód leginkább anekdotikus modalitása Horatius *sermóival* teszi összeolvashatóvá azt, másrészt a már említett poétikai emlékezet Propertius és Tibullus elégiáit mint intertextusokat mozgósítja. Elemzésemben e hálózat felfejtését is megkísérlem.

Gaál Gabriella (PTE Kerényi Károly Szakkollégium)

Metsző röntgenképek Szvoren Edina és Tóth Krisztina prózaköteteiben szereplő (szöveg)testekről

Az előadás Tóth Krisztina *Vonalkód* és *Pixel*, valamint Szvoren Edina *Pertu és Nincs, és ne is legyen* című prózaköteteit vizsgálja. A komparatív elemzés elsősorban a művek és szerzők közötti hasonlóságokat igyekszik feltárni, ennek érdekében korporeális narratológiai megközelítésből indul ki. A vizsgálódás tárgyát képezi, hogy a novellákban megjelenő szereplői testek hogyan kezdenek el beszélni vagy másképpen: mit képesek elbeszélni, illetve hogyan válnak jelentőssé. A kutatás számos más tudományterületet is érint mint genderelméletet, kulturális antropológiát és irodalmi szociográfiát.

Zalatnay Lídia (Eötvös Loránd Tudományegyetem)

A felejtés hagyománya – kánon, narratíva és kulturális emlékezet a feminista kritikában

Előadásom első felében a kulturális emlékezet terminusának és funkciójának történeti változásait vázolom fel a korai magaskultúrák assmanni leírásától indulva, mérték, modell, szabály és lista fogalmainak mentén. Áttérve az irodalmi kánonra elsőként a marginalitást és ennek potenciális tudásforrásként történő értelmezését vizsgálom posztkolonialista és feminista elméletek alapján. Kitérek azokra a tényezőkre is, amelyek felejtés és kisajátítás irodalmi praxisában a leginkább meghatározóak voltak, és amelyek a kánonkonceptió perspektívájának kitágítását is eredményezik. Előadásom második felében múlt és identitás rekonstrukciójához kapcsolódóan a történeti narratíva identitásképző szerepének feminista kritikában történő jelentőségét, valamint az esszencialista és a relativista nézőpontok eltérő kritikai szemléletét és eljárásait összegzem. Előadásomat a női